

Î N C H E I E R E

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Nița împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești,

c o n s t a t ă :

La 27 iulie 2017, Evghenia Nița, reprezentată de avocatul Nicolae Guminiuk, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta Evghenia Nița, a indicat că, beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, începând cu data de 27 februarie 2017. A mai indicat că, s-a adresat la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Telenești pentru a-i se calcula mărimea pensiei stabilite, pentru limită de vârstă prezentând documentele confirmative.

Reclamanta Evghenia Nița, a relatat că, la 05 mai 2017, a primit răspunsul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Telenești, prin care a fost informată că, sumele incluse în certificatele de salariu, nu au fost luate în considerație, deoarece este imposibil de verificat veridicitatea lor, din cauza lipsei registrelor de salariu, iar acest fapt duce la diminuarea semnificativă a mărimii pensiei. Nefiind de acord cu poziția Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Telenești, reclamanta Evghenia Nița la 29 mai 2017 a contestat decizia la Casa Națională de Asigurări Sociale a RM.

Reclamanta Evghenia Nița, a invocat că, la 04 iulie 2017, a primit răspunsul negativ de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale a RM, din care motiv s-a adresat cu cererea de chemare în judecată respectivă.

Reclamanta Evghenia Nița, și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. art. 14, 15, 19 al Legii contenciosului administrativ, art. 277, 278 Cod de procedură civilă.

Reclamanta Evghenia Nița, a solicitat anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM, cu privire la refuzul de a calcula pentru perioada începând cu data de 27 februarie 2017, pensia pentru limită de vârstă, incluzând în calcul și veniturile asigurate în anii 1982-1988, 1991-1996, indicate în certificatele de salariu nr. 242 din 20 septembrie 1996 și certificatul nr. 284 din 29 iunie 2016, eliberate de Serviciul Raional de Arhivă Telenești și Asociația Raională Cooperatistă Agroindustrială SOF Telenești, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM de a efectua calculul de pensie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 octombrie 2017 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Nița cu privire la anularea deciziei nr. 1-01-11-764 din 05 mai 2017 cu privire la refuzul de a calcula pensia pentru limita de vârstă, s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 1-01-11-764 din 05 mai 2017, cu privire la refuzul de a calcula lui Evghenia Nița pentru perioada începând cu 27 februarie 2017, pensia pentru limita de vârstă incluzând în calcul și veniturile asigurate ale lui Evghenia Nița, pentru anii 1982-1988, 1991-1996, indicate în certificatele de salariu nr. 242 din 30 septembrie 1996 și nr. 284 din 29 iunie 2016, eliberate de serviciul Raional de Arhivă Telenești și Asociația Raională Cooperatistă Agroindustrială Telenești.

Prin decizia din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiat, apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM și s-a menținut hotărârea din 23 octombrie 2017 Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Nița împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM cu privire la refuzul de a calcula pensia pentru limita de vârstă.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că hotărârea instanței de fond, este întemeiată, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural și care urmează a fi menținută.

Instanța de apel și-a întemeiat concluzia în baza prevederilor art. art. 1, 26 al Legii Contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, art. 51, 52 alin. (1) și (3) al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 cu privire la pensiile de asigurări sociale de stat.

Instanța de apel a reținut că, la 27 februarie 2017 reclamanta Evghenia Nița, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Telenești pentru a se calcula mărimea pensiei.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, potrivit răspunsului din 05 mai 2017, sumele incluse în certificatele de salariu nr. 242 din 30 septembrie 1996 și nr. 284 din 29 iunie 2016, eliberate de Serviciul Raional de Arhivă Telenești și de Asociația Raională Cooperatistă Agroindustrială SOF Telenești, nu au fost luate în calcul, din motiv că nu a fost posibilă verificarea acestora.

Instanța de apel a menționat că, reclamanta Evghenia Nița, a prezentat certificate privind cuantumul salariilor, care au fost confirmate în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, de către martorii Elena Vorobieva și Maria Șoimu.

Instanța de apel a reținut că, argumentele invocate de apelanta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM nu țin de obligațiunea reclamantei identificarea contabilității întreprinderii sau prezentarea actelor contabile, pe care nu este clar, din care surse să le obțină.

La data de 06 aprilie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a declarat recurs împotriva deciziei din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată a reclamantei Evghenia Nița să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a invocat că, dreptul la pensie pentru limită de vârstă, femeilor se acordă la împlinirea vârstei de 57 ani, cu condiția confirmării unui stagiu de cotizare de 30 de ani, pentru o pensie integrală, sau cel puțin 15 ani pentru o pensie parțială. Pensia pentru limită de vârstă se determină prin cumularea drepturilor de pensie, din perioada anterioară și cea posterioară, intrării în vigoare a legii.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a indicat că, din materialele dosarului de pensionare s-a constatat că, începând cu 27 februarie 2017, intimata Evghenia Nița beneficiază de pensie pentru limită de vârstă incompletă, pentru un stagiu de cotizare realizat pînă la 01 ianuarie 1999 de 12,8 ani și de 8,4 ani, în total 21 de ani și 2 luni.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a menționat că, venitul asigurat, se confirmă prin certificatul eliberat de către întreprinderea, instituția sau organizația în care a activat solicitantul, iar în cazul lichidării, reorganizării sau încetării activității întreprinderii din alte motive, certificatul de salariu este eliberat de către succesorul său în drepturi sau de către arhivele de stat. Certificatele de salariu sunt eliberate în baza conturilor personale, borderourilor de salariu și altor documente de achitare a salariului.

Recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, a invocat că, colaboratorii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Telenești au întreprins toate măsurile pentru verificarea valabilității certificatelor de salariu, însă nu a fost posibil, deoarece întreprinderea a fost lichidată și documentele contabile nu au fost păstrate.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 15 martie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 3349 (f. d. 73), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, la data de 06 aprilie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 03 mai 2018, în adresa intimatei Evghenia Nița, a fost expediată copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 24 mai 2018, Evghenia Nița, a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat Casa Națională de Asigurări Sociale a RM.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, împotriva deciziei din 21 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Evghenia Niță împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan